

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. MAYER OSZKÁR.

IV. Évfolyam.

Ujvidék, 1913. május 15. csütörtök

38. szám.

József kir. herceg Ujvidéken.

Pünkösdi aviatikai ünnepségeink.

Gróf Zichy Béla Rezső, a Magyar Aeroszövetség elnökének találó szavait kell idéznünk, hogy „nemesak az országban, hanem még a külföldön is páratlanul áll az a fényes ünnepség, amelyet József kir. herceg Üfenségének legmagasabb védősége mellett a magyar aviatika fellendítése céljából Ujvidék városának társadalma *Matkovits Béla és nejevel* élén a pünkösdi napokra rendezett.“ Lehettek nagyobb arányú és nagyobb szabású, szép ünnepségek, ilyenek is csak a fővárosokban és nem a vidéken, de egy eszme, egy intézmény, az aviatika népszerűsítésért ilyen arányú és ilyen szabású ünnepség még nem volt sehol. Voltak különösen Franciaországban és Németországban repülőversenyek, de ott is hiányoztak azok a nagy és díszes keretek, amelyek ezen ünnepélyt tündöklő magasságra kiemelik az aviatikai versenyek sorából. Az ünnepség fényét és díszét nagyban emelte, hogy József kir. herceg az ünnepséget személyes megjelenésével is megtisztelte.

Ujvidék városának egész társadalma összefogott, hogy a nemes cél iránti lángoló lelkesedésében eme ezeregyjéhez hasonló ünnepség méltó legyen ehhez a nagyintelligenciájú és magas kulturfokon álló városhoz. A kereskedők külön ez alkalomra kirakatversenyt rendeztek, mely úgy az elhelyezés csillogó pompájánál, mint a kirakatok berendezésének művészi voltánál fogva szinte egy egész művészi iparkiallást varázsolt elénk. Az aviatikai ünnepséget rendező bizottság pedig, támogatva a regattaklub (Danubius), az „Ujvidéki Testgyakorlók Köre“, az „Ujvidéki Athletikai Klub“ és akiket elsősorban kellett volna említünk, a dunai flottila, valamint az ujvidéki és pétervárad helyőrségek derék tisztjei és legénysége által, a különböző versenyek egész sorozatával, melyet a hétfői fényes aviatikai meeting tetőzött be, elsőrangú sporteseményt tette a pünkösdi napokat.

Petróczy István százados, hadseregünk eme külföldön is nagy tekintélynek elismert, nemesak gyakorlati, hanem tudományos alapokon nyugvó, nagy elméleti képzettséggel bíró pilótájának az aviatika egész művészetét felölelő és azt még a laikus előtt is megérthetővé tevő szemléltető, tudományos és emellett rendkívül élvezetes felolvasása, illetve szabad vetített képekkel kísért előadása kiválóan emelte az egész ünnepség fényét és domborította ki annak jellegét is.

Eme szabad előadáshoz nem is választhatott volna a derék pilóta szebb keretét, mint *Payerle Nándorné* urasszony által elsőrangú művészettel előadott prologót és *Mayer Józsefné* urasszony által tökéletes művészettel előadott klasszikus éneket.

A néptünnepély ezerszámú látványosságai, a négy helyen felállított színpad, a különböző elárúsított sátorok, virágcsata, confetti, a városháza tornyán, valamint a Wagner és hitközségi épületek erkélyeiről lesugárzó reflektorok, a fényes kivilágítás valóságos tündérvilágítást varázsolták a várost, melyet úgy a helybeliek, mint az idegenek óriási tömege annyira ellepelt, hogy alig lehetett ebben az embersokadalomban mindent meglátni és megjegyezni.

A 86. és 96. gyalogezred zenekari már a reggeli és délelőtti órákban az ébresztőkkel és térzenékkal jelezték a város nagy ünnepeit.

Kétségtelen, hogy ezzel a fényes ünnepséggel Ujvidék városának társadalma *Matkovits Béla* főispánnal élén elvétülhetlen érdemeket szerzett a magyar aviatika fellendítése körül, aminek gróf *Zichy Béla Rezső*, az Aeroszövetség elnöke a hangverseny után a közönséghez intézett lelkes beszédében kifejezést is adott és amelyet az Aeroszövetség főispánunk diszelnökévé választásával honorálni is iparkodott.

Az ünnepség részletes lefolyásáról, amennyire ez a rendkívül dus és több helyütt egyidejűleg is megtartott program mellett lehetséges, kiküldött tudósítóink a következőkben számolnak be:

Készülődés az ünnepséghez.

Már napokkal ezelőtt mutatta a város képe azt a méreteiben is páratlan arányú ünnepséget, melynek pünkösdi napjain tanui voltak. A város, különösen a pályaudvartól a Dunapartig és a városházától a Futtaki-ut végéig, ugyintén a Pirosi-uton fel volt díszítve. A villanyos oszlopok izlésesen, nemzetiszínű takaróval bevonva, élő, zöld virággal körülkerítve, zászlókkal és a magyar szent koronával voltak díszítve. Különösen sokat fáradozott a díszítés körül városunk ügyes és művészi izlésű főkeretése, *Stojanovits Szlavkó*, akinek nagy buzgalommal segítettek *Jovanovits Vojin* kertész, *Módoványi Andor* festő és *Pekló Béla* építész, akik szintén sokban hozzájárultak a díszítés művészi színvonalának emeléséhez.

Az említett utcákon és utakon a város lobogó díszitést öltött, mindenfelé sürgés-forgás, a szokottnál jóval erősebb közlekedés, hirdetésmények, falragaszok nagy száma, melyek közül különös feltűnést keltett *Balázs János* péterrévei rajztanár által tervezett „Repülőnapok“ című, fellegekben járó sást ábrázoló művészi kivitelű reklámpakát, a kereskedők

elfüggönyözött kirakatai, melyek mögött a kirakatversenyre való előkészületek történtek, autók szokottnál jóval nagyobb száma, bérautók, emelvényeknek, színpadoknak felállítása, sátrak kifeszítése a főtéren jelezték, hogy közeledünk a nagy ünnepséghez.

Szombat este.

Már szombat este nagy arányokat öltött a forgalom. Az utcák, utak, terak fel voltak díszítve, a kereskedők kirakataikat felnyitották és azoknak, valamint az utcáknak fényes világítása mellett láthatóvá lettek a pompásnál pompásabb kirakatok, melyek rendezése körül városunk lelkes kereskedői sem fáradtságtól, sem anyagi áldozattól nem riadtak vissza és elvitathatlanul nagyban emelték a városnak érdekességét, mert ezrével hullámozott a nép az utcákon, a kirakatok előtt pedig olyan csődület volt, hogy a forgalmat sokhelyütt megakasztotta. Az igaz, hogy volt is nézni való elég. A kirakatversenyről még külön cikkben emlékezünk meg. A vendéglők, kávéházak, korcsmák már szombaton este tömve voltak idegenekkel, a nagy sürgés-forgás, kocsik felvonulása, városunk szokott élénkségét is rendkívüli módon fokozta. A rendezőbizottság még szombaton este fél 10 órakor *Matkovits Béla* főispán elnöklésével ülésezett, amikor is az ünnepségre a végső intézkedések tétettek meg. Az utcákon, különösen a főtéren egészen az éjfél órákig nyüzsgő, eleven élet volt.

Ifjusági előadás.

Igen helyrevaló gondolat volt, hogy intézkedés történt arra nézve, hogy városunk ifjusága, amely a vasárnapi előadáson nem vehetett volna részt, az aviatika fejlődésével megismerkedjék. A Kovács vígadóban színpadon színes képek kíséretében *Dr. Massányi Ernő*, az Aeroszövetség ügyvezető igazgatója erről a tárgyról mindvégig vonzó és lekötő előadást tartott, amelyet kellemes organuma, a legaprólékosabb részletekig menő pontossága még annál érdekesebbé tudott tenni. Elvezetett bennünket az óskorba, Daedalustól és Icarustól kezdve, a különböző korszakokat áthidalva eljutott a mai kor vívmányaihoz, amelyek során különösen nagy lelkesedést váltott ki *Petróczy István* százados kitaláló találmányának ismertetése. Az előadást az ifjuság lelkesen megéljeneste.

A vasárnapi ünnepségek

Az idegenek érkezése.

Az idegenek érkezése már szombaton kezdődött, de vasárnap reggeltől kezdve a vonatok, melyek Ujvidékre befutottak, zsúfolásig tömve voltak utasokkal és ez időtől kezdve egész hétfő délig szinte ontotta a vonat magából az utasokat. Az idegen előkelőségek közül sikerült feljegyeznünk a következők neveit:

Hazai Samu báró honvédelmi miniszter, *Chottek Rezső* gróf a trónörökös sógora, *Zichy Béla Rezső* gróf a magyar Aeroszövetség elnöke, *Schleier Lipót* altábornagy hadügyminiszteri osztályfőnök *Wallal Gyula* százados kíséretében, *Bogdanovics Lucian* gör. k. k. szerb patriarcha, *Rákosi Jenő* a hiriapírók körének elnöke, főrendiházi tag, *Szemző István* Bács-Bodrog vármegye főispánja, *Szemző Gyula* nyug. főispán, *Purgly Sándor* szabadkai főispán, *Jalovitzky Sándor* miniszteri tanácsos a belügyminiszter képviselőjében, *Kálmán Gusztáv* államtitkár a kereskedelmi-miniszter képviselőjében, *Német József*

földművelésügyi osztálytanácsos, *Tertain Vencel* vezérőrnagy, a közlekedési csapatok dandárparancsnoka, *Skultéty Ferenc* alispán, *Biró Károly* udvari tanácsos szabadtai, *Hauke Imre* zombori polgármester, *Dungyerszki László* nagybirtokos, *Dr. Falcione Árpád* és *Dungyerszki Gedeon* orsz. képviselők, *Szabovlyevits Dusán* megyei főjegyző, *Dr. Deák Béla* megyei főjegyző, *Szabó János* pücsövi alpolgármester, *Dr. Szele Róbert* tank. főigazgató.

Külön említjük meg **JÓZSEF kir. herceg** kíséretében *Szapáry grófot* és a belgrádi előkelőségeket és pedig *Ugron István* nagykövetet *Jellinek* atyával és a követségnek csaknem egész személyzetével, *Griesinger Gyula báró* belgrádi német követet, *Costigliola di Papa gróf* őrnagy, olasz katonai attasé, *Dr. Oporvári Alfréd* német követet. Az elszállásolás nehéz munkája *Marcekovich Imre* főjegyző érdeme.

Vasárnap reggel 8 órától 9 óráig a szabadtai 86-ik és a pétervárad 96-ik gyalogezrednek zenekarai vonultak végig hangos zeneszóval a város utcáin jelezvén az ünnepek kezdetét. Ekkor már az egész város könn volt az utcákon és idegenek is, különösen a környékeliek nagyszámban voltak láthatók, akik látható érdeklődéssel szemlélgették a lobogósiszbe öltözött házakat, a pompás kirakatokat és a művészi izléssel feldíszített városházat. Még nagy sürgős-forgás és készülődés volt, mert a főtéri népiünnepélyhez szükséges színpadok és sátrak építése és berendezése körül serényen folyt a munka. Közben a villamos kocsik, flakkerek, autók egyre szállították a vasutól az idegeneket. 11 órakor d. e. már a sokadalom a főutcákon oly nagy mérvet öltött, hogy a villamos kocsik csak nagy lassúsággal és óvatossággal közlekedhettek. A városháza előtt és az örmény templomnál felváltva a 86-ik és 96-ik gyalogezred zenekarai térzenét adtak, amely fél egy óráig tartott. A városháza előtt a nőegyletek az aviatika céljára frissítőket, virágokat és esemegeket árultak.

Evezős verseny.

A program első száma az ujvidéki Danubius egyesület által rendezett evezősverseny volt, amelynek kezdete d. u. 2 órára volt jelezve. A verseny kiindulási helye a Ribnyák kikötő felett volt, a pályája hossza 1500 méter, a cél 50 méterrel a vasuti hid alatt. A versenybizottságnak Dr. pirosi Szlávi Kornél volt az elnöke, tagjai Mallinarich Jenő, Dietzgen Gábor, Dietzgen Imre, Jovanovics Péter, Laubner József, Szabó Imre, Herzog István, Stefanovics Vladimir és Horváth Elemér. Célbíró Dr. Wagner Károly. Pályabírók Meusburger József, Holub József és Sohar József. Indító Popovics Kornél. Időmérők Czoczek Károly és Losonczy Béla. Orvos Dr. Brezovszki Nándor. Versenytitkár Dr. Korény-Scheck Vilmos.

Az evezősmerkőzések rendje a következő volt:

Bevezetőként: a dunai hadiflottilla legénységének csolnakversenye. Az érdekes versenyben 6 csolnak vett részt, elsőnek a *Temes*, másodiknak a *Maros*, harmadiknak a *Lajta* monitor legénysége érkezett be. Mind-egyik csolnakban 5 matróz volt, az első csolnak legénysége 100 korona, a másodiké 50 korona versenydíjban részesült. A győztes *Jemes* legénységet a közönség viharosan eljenezte. Az első szám a palánkos egyes, melyre csak két nevezés volt és pedig a Váci sportegylet evezős osztálya Szalay Dezső és a Veszlecsi klub Neptun (Eszék) Hlabar Frányóval. Érdekes finis után Szalay Dezső győzött. A verseny kétségkívül leg-érdekesebb száma a palánkos négyes kormányos-al volt; indultak a Szegedi csolnakázó egyesület, a Torontali Hajós egyesület és az Ujvidéki Danubius evezős egyesület. Már a cél előtt jóval a Danubius járt elöl, melyet azonban a Torontali négyes erősen szorított, végül elsőnek mégis a Danubius futott be. A győztesek *Hozárev Jászó*, *Trischler Aladár*, *Dr. Resch Ferenc*, *Lákics János* és *Balla Tibor* voltak.

A palánkos nyolcasban csak a Szegedi csolnakázó egyesület vett részt. A versenyt a palánkos kettős párevezős kormányos nélkül zárta le. Csak a szegedi és az ujvidéki egyesületek versenyeztek. Az ujvidéki

győzött *Trischler Aladár* és *Balla Tibor* evezősökkel.

A regatta verseny közönségét 5—6000 főre becsüljük, amely a vashidtól a regattaház közötti részen a parton helyezkedett el, míg a versenybizottság részére két nagy dereglye volt fenntartva. A versenyen ott láttuk városunk társadalmának színe-javát, az ujvidéki és pétervárad helyőrségek tisztjeinek nagy részét. Jelen volt *Matkovits Béla* főispán nejevel, *gróf Choltek Rezső*, *gróf Zichy Béla Rezső*, *Jaschke ezredes*, *Mallinarich fregattakapitány*, stb.

A verseny alatt a 86. gyalogezred zenekara játszott, a versenydíjakat *Dr. pirosi Szlávi Kornél* beszéd kíséretében adta át a győzteseknek.

Labdarugó mérkőzés.

Az evezősverseny végétől délután 5 órakor az U.T.K. sporttelepén labdarugó mérkőzés volt, melyben a „Szabadtai Sportegylet” és az „Ujvidéki Testgyakorlók Köre” vettek részt. Versenybíró *Holub József* sorhajóhadnagy volt.

Ennek a versenynek, mert a versenypálya már megközelíthetőbb volt, mint a regattaverseny, 7—8000 nézője volt. A mindvégig érdekes versenyben a szabadtaiak győztek 2 góllal az ujvidékiek egy góljával szemben. *Szabó Imre*, az U.T.K. elnöke és *Mayer József* ügyvezető elnök sokat fáradtak a sportversenyek sikere érdekében.

Felolvasás, hangverseny.

A vasárnapi program legkiemelkedőbb száma kétségkívül a felolvasással kapcsolatos hangverseny volt, mely este 8 órakor a Grand Hotel vígadójában tartott meg. Dacára hogy, ami egészen szokatlan, a színpadtól a bejáratig voltak székek felállítva, az óriási vígadóterem teljesen megtelt előkelő, distingvált közönséggel, kik közül különösen nagy számban voltak jelen hölgyek és pedig egy Ujvidékről, mint idegenből. A hangversenyen és felolvasáson jelen voltak *gróf Zichy Béla Rezső*, az Aeroszövetség elnöke, *Matkovits Béla* főispán és neje, *őzv. Fernbach Antalné*, *Dr. Falcione Árpád* orsz. képviselő és neje, *Dr. Dungyerszky Gedeon* orsz. képviselő és neje, *Schleyer Lipót* altábornagy, *Tertain Vencel* vezérőrnagy, *Hadzsis Antal* udvartan, *Jaschke János* ezredes, *Mallinarich Jenő* fregattakapitány, *Kamenszky Rezső* ezredes, *Dr. Demetrovits Vladimir* kir. tan., polgármester, *Phleps Gyula* ezredes, *Wolf Károly* alezredes, *Schön János* alezredes, *Hahne Rezső* őrnagy, *Danczinger Károly* őrnagy, *Dr. Szele Róbert* tanker. főigazgató és még számosan. A hangverseny és felolvasás körül *Dr. Zoltán Sándor* nagy sikerrel fáradozott.

Prólóg.

A hangverseny első száma Hervay Frigyes hangulatos alkalmi prólógja volt, amelyet *Payerle Nándorné* urasszony adott elő bájosan, nagy hatással és igazi művészettel. A prólóg minden szépsége érvényesült a hatásosan pointírozott szép előadásban, melyet a közönség osztatlan nagy tetszéssel fogadott.

Ének.

A két részre osztott felolvasás, illetve szabad előadás között *Mayer Magda* urasszony énekelt tüköletes művészettel és nagy hatással, *Hoffmann Böske* urleány zongorakísérete mellett. Puccini *Tosca* áriáját, Rubinstein *Aszrát* és Ponchielli „*La Gioconda*”-ját énekelte kiforrott művészettel, majd a szünni nem akaró tetszésnyilvánításokra még két ráadásszámot is nyújtott.

Petróczy százados szabad előadása az aviatikáról.

Payerle Nándorné urnő szavalata után *Matkovits Béla* főispán *Petróczy István* századost kerlte fel előadásának megtartására. Hatásos beszédében mutatott rá a századosnak az aviatika körül szerzett elévülhetlen érdemeire és arra a célra is, melyért ez az ünnepség rendeztetett.

A rokonszenves és városunkban már közszerepeltetett körülvevő *Petróczy* századost, midőn az emelvényre fellepett, olyan zúgó tapsvihar fogadta, amilyen még a legünnepeltebb primadonnáknak is ritkán jut osztályrészül. Mintha

a közönség előre tudta és érezte volna, hogy a százados szakszerű, tudományos és emellett rendkívül élvezetes előadásából megismerheti a repülés művészetének elméletét.

Petróczy százados nagyszabású, alapos tudásra valló, mindvégig az érdeklődést lebi-fineselő és sokhelyütt szellemességőt is szíporokázó, igazán magas nyívón álló, pompás és világos előadásában rövid körvonalakban tájékoztatta a közönséget a léghajózás alapelveiről, közben ismertette a repülés kezdetének történetét, vitetett képekben bemutatva a szabad léggömb, a kormányozható léghajó constructioját, vonzó előadásban ismertette az aviatika alapelveit, különösen rámutatva a léghajó és repülőgép gondolata körül kialakult felfogások különbségeire, leírva a merev rendszerű Zeppelin, majd Parsival stb. constructiojú léghajókat, szemléltető és mindenkit meggyőző módon tette érthetővé, hogy a léghajózás alapelve a „könnyebb a levegőnél” jelszó, vagyis, hogy a léghajónak könnyebbnek kell lennie, mint amennyi levegőt kiszorít. Majd áttért a személyes műrepülés ismertetésére, különösen Lilienthally, kit nyilvánvalólag első üttörőnek tekint joggal ezen a téren, foglalkozott, kimutatván a sárkányrendszertől a repülőgépig az aeroplánok fejlődését, ismertetvén Santos-Dumont, Wright testvérek, majd Latham, Bleriot rendszerét egész a modern fejlődésig, az Etrich-féle aeroplánokig. A közönség, meg a legnagyobb laikus is, a százados értelmes és okos, emellett szemléltető előadásából megérthette, hogyan fejlődhetett ki a sárkányrendszerből a repülés művészete, a százados ugyanis, rámutatván arra, hogy a repülés alapelve, „nehézebb a levegőnél, vagyis a repülőgépnek a levegőnél, melyet kiszorít, nehezebbnek kell lennie, szemléleti uton magyarázta meg, hogy ha egy papirossárkányt szélesesedés időben a magasba akarunk juttatni, akkor egy zsineget kötünk rá, amellyel futva elérjük, hogy a sárkány felszáll, már most ha ezt a zsineget egy gyorsan rohanó közlekedési tárgyra, például automobilonra kötjük, az eredmény még teljesebb. Ebből kinálkozott az a gondolat, hogy vajlon nem é lehetne a motorf, amely az automobilt hajtja, magán a repülőgépben elhelyezni. Kimerítően ismertette az éreszbeni kísérletezéseket, majd rátért a monoplán és biplán közötti különbség ismertetésére, kimutatván, hogy nagyobb légi utakra az utóbbi, gyorsabbakra és rövidekre az előbbi alkalmasabb, ismertetvén egyuttal a siklórepülést és a zuhanó leszállást (Sturzflug) is. Ezzel a százados felolvasásának első része véget ért és a közönség, mint egy ember, szünni nem akaró tetszéssel és lelkesedéssel honorálta a vonzó és hatásos előadást.

Mayer Magda urasszony művészi éneke után *Petróczy* százados az idő rövidségére való tekintettel, de szünetlen érdeklődéssel már csak a szemléltető képek magyarázatán szorítkozhatott és a közönség a százados érdekes előadásán kívül a művészi vitetett képekben is gyönyörködhetett. Különösen hatásosak voltak a repülőgépről vett felvételek Berlin, Budapest Ujvidékről, a remek alpesi tájképek Tirol vidékéről, jórésben a derék százados személyes felvételei, majd az ujvidéki repülőtér felvétele, melynek során nagy tetszést aratott egy felvétel, mely *Matkovits Béla* főispánt egy monoplánra támaszkodva ábrázol. Végül a százados, aki előadásának érdemleges részét a jelenlét idegenekre való tekintettel is, német nyelven tartotta meg, magyar nyelven lekes és nemes idealizmustól áthatott beszédében köszönetet mondott mindazoknak, akik a magyar aviatika fellendítése érdekében közreműködtek, rámutatott éreszben különösen *Matkovits Béla* főispáni érdemeire.

Az emelvényről lelépő századost hosszas ideig viharosan ünnepelte a közönség, amely kétségkívül elismeréssel és hálával tartozik a derék hadipilótának, aki a nagyközönség előtt a jórésben ismeretlen aviatika misztériumát neki oly szemléltető módon és annyira megérthetően feltárta.

Az előadás után még *gróf Zichy Béla Rezső*, az Aeroszövetség elnöke is az emelvényről rövid, lelkesítő, de igen hatásos beszédében mutatott rá Ujvidék városának a magyar aviatika fellendítése körül tanúsított áldozatkészségére, különösen hangsúlyozván

Matkovits Béla főispán e téren szerzett érdemeit.

Az előadás és hangverseny kezdetével egyidejűleg vette kezdetét a népnünpély is.

Népnünpély.

Hatalmas emberáradat özönlött végig vasárnap este a Főtéren rendezett népnünpély alkalmából. Az utat úgy a II. Rákóczi Ferenc utca, mint a Kossuth Lajos és Andrassy utcák felől kordonnal elzárták és hatalmas térség állott rendelkezésére az ünnepségnek, amely minden tekintetben sikerültnek mondható.

A Kovács-féle vendéglő kioszkjában, a városháza mellett az Erzsébet szálló felé, azonfelül a Kuborczy cukrászda közvetlen közelében színpadokat állítottak fel, amelyeken a közönség szórakoztatására gazdag műsorról gondoskodott az agilis rendezőség, amelynek élén **Mayer József** állott, akinek páratlan fáradózása a legteljesebb mértékben elismerést érdemel.

Ezenfelül az Erzsébet szálló udvarában Wurstliprater volt számtalan élvezettel, volt ott késdobálás, céllövészet, zeneautomata, óriáshőlyg mutatója, bioskop; míg a főtéren több sátor nyert elhelyezést, így a pezsgős-, confetti-, virágsátor-, halaszcsarda-, roulettésátor-, szerencsekerék. A sátrakban özv. **Plukovich Ferencné**, **Plavits Gáborné**, **Ernst Márkné** és **Dussing Jánosné** nőegyleti elnöknők vezetése mellett gondos női kezek vállalták el a rendezést.

A városháza erkélyén hatalmas csillár nyert elhelyezést, amely stilszerűen repülőgépet ábrázolt, azonfelül az Andrassy utcai hitközségi épület és Wagner-féle palota erkélyén pedig a dunai flottila vezetői hatalmas reflektorokat helyeztek el, amelyek pazar fényt nyújtottak.

Szinte lehetetlenség számba megy azt a sok és igazán sikeres műsorszámot egyenként és összesen felsorolni, amelyek a közönség osztatlan elismerésével találkoztak, megelőzünk egyelőre egy általános képpel, amelynek keretén belül számolunk be a népnünpélyen hallottakról.

A kioszk színpadon a műsorszámok legelőseje volt az „Ujvidéki Dalárda” éneke, amellyel Auspitz poetikum műsorszámát a „Falu végén kurta koresma” című szerzeményét adták elő nagy ügyességgel **Hollós Lipó** karnagy szakavatott vezetése mellett. Következett az ünnepi prólog előadása még pedig **Farkas Eszti**ke urleány részéről, aki a beléje helyezett bizalomnak igen jól felelt meg. **Schöffner Imre** kupléi, mint mindenkor, ugy ezuttal sem tévesztettek hatást. Nagy leleményességgel adott elő újdonságokat. A „Treszkát kitanítják” című jelenetben **Putsay Gyözőné** urasszony, **Kozma Gizi** urleány és **Vass Jenő** érdemeltek ki tetszésnyilvánításokat. **Löwinger Mela** **Regényi Kálmán** hegedű és **Schuchttár Albin** zongorakísérete mellett igen szépen énekeltek. **Trifunovits Bibica** igen ügyesen táncolt egy gavotteot. Ennek a kis leányunk nagy sikerben volt része. **Hexner Sándor** is igen ügyes kuplézó, aki sikeres számot töltött be. Szép hanganyaggal rendelkezik **Löwenberger Janka**, aki a katonazenekar kísérete mellett énekelte igen szépen. **Dragoljeviits Szokica** ügyesen kezeli a hegedűt, nem könnyű szerzeményeket adott elő, amelyek a technikának minden fortélyát veszik igénybe, de ügyesen felelt meg a beléje helyezett bizalomnak. Kellott volna még a pécsi színház tagjaitól néhány műsorszámot hallani, de a hajó három órát késett és így a színművészek csak a Folies Capriceban léphettek fel.

Az Erzsébet színpadon a „Polgári Magyar Daloskör” sikeresen énekelte **Léh Jakab** ügyes vezetésével egy dalárindulót. **Gyenyizse Károly** humoros jelenete a közönség tetszésével találkozott, ugyszintén **Trifunovits Bibica** és **Anica** négykezes zongorajátéka. **Gábor** és **Katona** (Szabadka) már az „UTK” estélyén léptek fel sikeresen és sikereik számát egy újabbal gazdagították. **Vukadinovits** és **Gözl Bertalan** ügyes díszítő táncosok, aminek tanujelét szolgáltatták. A „Neven” énekszám is igen jó volt. A karokat **Gajin György** vezényelte. **Hollós Pistike** **Regényi Kálmán** kitűnő hegedű- és **Schuchttár Albin** ügyes zongora-

kísérete mellett igen szép dalokat énekelte, hangja tisztá, érces, ugyszintén tetszettek **Lipkovits Jenő** kupléi.

Dr. Plukovich Sándor a közönség elismerése mellett adta elő a „Nagymarosi nyuraló” kuplét és a „Házaló” című kuplérá alkalmazott saját szerzeményű, aktuális strófáit. Az ünnepi prólogot itt **Lalincsis Jekka** urleány adta elő szerbül, míg az utolsó szám **Fülöp Irén** szabadkai színművésznőé volt. Ügyes rajzoló volt **Lappy Vilmos**.

A zongorakíséret farsztó munkáját felváltva **Schuchttár Albin** és **Dr. Elschléger Dezső** látták el, mindanunk sem kell, a tőlük megszokott precíz ügyességgel.

Az egyik sátorból közben felhangzott a tengerészek nótája, amely szintén tetszést váltott ki, a másik sátorban meg **Balázs** és **Terlaba** festőművészek sikeres alkalmoszerű kiállítás rendeztek.

A Kuborczy cukrászda mellett felállított alpesi faluban a műsorszámok ellátásáról legnagyobb részt a „Frohsinn” dalegylet gondoskodott, amely **Léh Jakab** karnagy vezetésével sok ügyes dalt énekelte. A kuplék előadásában **id. Dürbeck Gyulának** volt nagy sikere. Itt lejtett nagy tetszés mellett koló-táncot a „Neven” dalegylet.

De volt még számos élvezet, amelyről nem is annyira térszúke, mint inkább a látóvalók nagy tömege és a zsufolt műsor miatt nem emlékezhetünk meg bővebben.

Folles Caprice.

Éjfélkor vette kezdetét a Dungserszky színházban a Folies Caprice, amely mintegy két órát vett igénybe, így a műsoron rövidíteni kellett. Egyes műsorszámok ugyan igen borsósak voltak. A főerdeklődést itt a pécsi színház vendégeinek szereplése képezte.

Fejér Dezsőné monológja után **Schöffner Imre** adott elő **Kacsinszky Ernő** (Zombor) zongorakísérete mellett kuplékat, majd igen ügyes számok következtek. Kitűnő kolorateur-énekesnő **Ernyei Aurélia**, aki egy olasz dalt és Luxemburg grófia „Jaj de furca egy házasság” c. dalát adta elő nagy tetszés mellett. Kellemes baritonhangja van **Bihari Sándornak**, aki különösen a „Lemondás” előadásával aratott elismerést. **Telesi Jóna** szintén igen ügyes énekesnő. Lelkes tapsvihar volt jele sikeres fellépésének. Előadott műsorszámait egy francia dal és a „Carmen” egy dala volt. Majd **Ernyei Aurélia** a tojástanccot mutatta be. A „Zizi” című bohózat előadásában **Ernyei Aurélia**, **Telesi Jóna**, **Zalai Margit**, **Fejér Dezső** és **Vass Jenő** vettek részt. A Folie utolsó száma volt **Fülöp Irén** és **Gábor Andor** Asta skaeche, amelyet **Katona Béla** conferálta. A sikerült rendezés **Mayer József** érdeme.

József kir. herceg Ujvidéken

A hétfői ünnepségek.

A főerdeklődés a hétfői repülőverseny iránt mutatkozott mégis, mert a különvonatok hétfő reggeltől kezdve érkeztek és ontották ezrével az idegeneket. Hétfőn reggel már hemzsegett a város az idegenektől, de az utcán volt az egész lakosság is, mert mindenki érthető érdeklődéssel várta **József kir. herceg** érkezését és iparkodott tanuja lenni a fogadtatás előkészületeinek és a díszes fogadtatásnak. Hétfőn zenekaraí ugyancsak a 86. és 96. gyalogezred zenekaraí ebresztővel járták be a várost. Tíz órakor vette kezdetét a hétfői program első száma az atletikai verseny, mely az „U.T.K.” sporttelepen tartatott meg, nagy érdeklődés mellett.

Athletikai verseny.

Hétfőn délelőtt mintegy kétezer néző jelenlétében az U.T.K. sportpályáján atletikai verseny volt, amelyen a Magyar Athletikai Club (MAC.), Szegedi Athletikai Klub (SZAK.), Aradi Athletikai Klub (AAK.), Műegyetemi Athletikai Club (MAC.), Szabadkai Sport Egyet (SZSE.), Ujvidéki Athletikai Club (UAC.) tagjai versenyeztek és amelyen ezenfelül egy a kir. kath. magyar főgimnázium, mint a gk. szerb főgimnázium ifjusága is résztvett. Versenyen kívül folyt le az ujvidéki és pétervárad helyőrségek, valamint a dunai flottila altisztjeinek és legénységének mutatója. A részletes eredmény a következő:

I. 100 yardos síkfutás: 1. Zsidai István SZAK. 2. Panyigai Lajos AAK. 3. Radoczay Károly MAC. II. Magasugrás (handicap): 1. Albrecht Károly MAC. 2. Orbán Sándor MAC. 3. Panyigai Lajos AAK. III. 1/4 angolos síkfutás (handicap): 1. Zsidai István SZAK. 2. Radoczay Károly MAC. 3. Paulat István UAC. IV. Díszkoszvetés: 1. Kéri József SZAK. V. Súlyemelés: 1. Vorgucsin Gábor MAC. VI. Távolográs: 1. Orbán Sándor MAC. 2. Panyigai Lajos AAK. 3. Albrecht Károly MAC. VII. Helyből távolográs: 1. Vorgucsin Gábor UAC. 2. Zsidai István SZAK. VIII. Gerelyvetés (handicap): 1. Panyigai Lajos AAK. 2. Doroghy István AAK. 3. Kéry József SZAK. IX. Súlydobás (handicap): 1. Kéry József SZAK. X. Fél angol síkfutás: 1. Radoczay Károly MAK. A közös hadsereg és haditengerészet altisztjeinek és legénységének versenyei: I. 100 yardos síkfutás: 1. Rausch, 2. Weinwurm, 3. Schneider. II. 200 m. síkfutás: 1. Öl, 2. Teindl, 3. Schlezák. III. 400 m. síkfutás: 1. Hahn, 2. Rausch, 3. Weinwurm. IV. 800 m. síkfutás: 1. Schneider, 2. Pokróczy.

A kir. herceg útja Ujvidékiig.

József kir. herceg az ujvidéki pünkösdi aviatikai ünnepély fővédője az ünnepség fényét és jelentőségét személyes részvételével nemcsak emelte, hanem a magyar aviatika fejlődésének kiinduló pontjává is tette. A kir. herceg, a dicső nádor ivadéka, kit az egész ország rajongó szeretete vesz körül, nemcsak a fővédői tiszt elvállalásával, hanem személyes megjelenésének fényével is elsőrangú eseményt avatta városunkban a pünkösdi ünnepségeket.

Üdvözlés Szabadkán.

A kir. herceg Budapestről a reggeli gyorsvonattal indult el **Szapáry** gróf kamarás, báró **Hazay Samu** honvédelmi minster, **Kálmán Gusztáv** államtitkár, **Jalovitzky Sándor** min. tanácsos és számos más katonai és polgári méltóság kíséretében. A zimonyi gyorsvonat feltüzengve érkezett Szabadkára, ahol a kir. herceg 12 percig tartózkodott a pályaudvaron és ahol egy nagy küldöttség élén **Purgly Sándor** szabadkai főispán üdvözölte a következő beszéddel:

Császári és királyi Fenség! Szabadka szabad királyi város közönsége lelkes örömmel ünnepel. Szerencsésnek és boldognak érzi magát, mert Fenségedet a város területén tisztelheti. Ez érzelmektől áthatott közönség nevében mély hódolattal üdvözlöm Fenségedet és kérem, hogy tiszteletteljes üdvözlésünket és hálás köszönetünket kegyesen fogadni méltóztassék.

A királyi herceg igen kedvesen válaszolt, sajnálkozásán adva kifejezést, hogy nem időzhet most Szabadkán és kifejezte azt a reményét, hogy legközelebb meg fogja látogatni a várost.

A királyi herceg szavait az egybegyűltek lelkesen megélték, mire a szabadkai tüzetvezetőség és a szabadkai helyőrség küldöttségei tisztelegtek előtte. **József kir. herceg** ezután még bemutattatta magának a pályaudvaron megjelent notabilitásokat, majd fölszállt kíséretével együtt a gyorsvonatra.

Üdvözlés Ujverbáson.

Ujverbáson ugyancsak megállt a magas vendéget hozó vonat néhány percre, ahol Bács-Bodrog vármegye küldöttsége **legif. Szemző István** főispánnal élén üdvözölte a kir. herceget. A küldöttség tagjai közül **Szemző Gyula** ny. főispán, **Skultéty Ferenc** alispán, **Dr. Konyovits Dávid** orsz. képviselő, **Szabovlyevits Dusan** főjegyző és **Dr. Deák Béla** főügyész neveit sikerült feljegyeznünk.

A rövid üdvözlés után a küldöttség is csatlakozott a kísérethez.

A királyi herceg Ujvidéken.

Már a reggeli órákban meglátszott a városon, hogy magas vendéget vár. A néptömeg hullámzott a tereken, a házak fellobogozva, a villamos ivoszlopok feldíszítve voltak, az ablakokban virág-, szőnyeg, szóval mindenki készült a fogadtatás fényéhez és pompájához hozzájárulni.

Már a délelőtti órákban sorakoztak a pályaudvartól a városházaig vezető uton

testületek, egyletek, iskolák növendékei és 11 órától kezdve már alig járhatott a kocsi, vagy a villamos a főutra. Sok bánulója akadt a pazardiszu ötös- és négyesfogatoknak, a pompás diszmagyaroknak, a csillogó egyenruházatu hajdúknak és a pályaudvarhoz kivonuló diszszázadnak és katonazenének. Az idegenek is már körülbelül valamennyien megérkeztek, számuk hozzávetőlegesen 40.000-re tehető, úgy hogy a fogadtatás és ünnepség messze túlhaladta a helyi- és vármegyei jelleget és elérte az országos jellegű nivót.

Tizenegy óra után már gyülekeztek a pályaudvaron a fogadtatásra megjelent előkelőségek, testületek, hatóságok, nőegyletek. Payerle Nándor főkapitány dicséretes buzgalommal és előkelő tapintattal iparkodott a fogadó közönséget elhelyezni. Külön megemlítjük, hogy jogosulatlan egyik fővárosi lapban, a budapesti újságírók ama állítólagos panaza, mintha mellozésben részesültek volna, mert a főkapitány ép e sorok írójával együttesen jelölte ki a hírlapírók részére az ezek által önként választott helyet, miután előzőleg közölte velük az elhelyezkedés tervét is.

Röviddel tizenkét óra előtt megérkezett a 6. gyalogezred diszszázada Heraut kapitány vezetése alatt, majd a 96. gyalogezred zenekara is. Az elhelyezkedés a következő volt: jobbról a katonazenekar, mellette a diszszázad, amellet Tertain vezérőrnagy, Jaschke János ezredes, Kamenszky Rezső honvédezedes, Mallinarich Jenő fregattakapitány, Schön János tüzérezredes, Danzinger Károly honvédőrnagy, Phleps János ezredes, Wolf Károly alezredes, Petróczy István százados, Dombly Sándor esendőrszázados és Hermann Rezső parancsnoktiszt-százados.

Igen sokan nézték Tertain vezérőrnagy diszgyenruháját, vörös nadrág, fehér zubbony és zöldtollas kalap.

A diszszázad és a katonai méltóságok sorfal a első osztályú váróterem bejárataig húzódtott. A pályaudvar ünnepi díszit öltött és a várótermen keresztül a külső kijáratig szőnyeg volt leborítva. Balfelől a polgári méltóságok helyezkedtek el élükön Matkovits Béla főispánnal diszmagyarban. A következők neveit sikerült megtudnunk: Chottek Rezső gróf, Zichy Béla Rezső gróf, Bogdanovich Lucian patriarcha, Sévics Mitrofan gkel. püspök, Dr. Amon Pál apátplébános, Soós György kőrösi gkth. kanonok, Dr. Duha Dávid kamarás, örmény lelkész, Hranilovics János gkth. esperes, Molnár Hugó ref. lelkész, Fábrly Bertalan János ev. lelkész és Dr. Pap Ignac főrabbi, Rákosi Jenő főrendiházi tag, Dr. Szlezák Lajos, Dr. Konyovics Dávid, Evetovics János, Dr. Falcione Árpád, Dr. Dungerezsky Gedeon és Dungerezsky Lázár nagybirtokos, Csarsch Dezső törv. elnök, Ertl János orsz. képviselő, Dr. Demetrovics Vladimir kir. tanácsos, polgármester, Profuma Béla alpolgármester, Payerle Nándor főkapitány, Grossinger János, Dr. Kassowitz Armin, Dietzgen Gábor, Balassa Henrik, Dietzgen Imre, Dr. Leitner Benó és Megyesi Ferenc főigmn. igazgató. A beigrádi követségek, kiknek neveit fentebb már adtuk, szintén képviselve voltak és még számosan társadal-munk előkelőségei és az egyletek képviselői sorából, továbbá Pétervárad és Karlóca városok tanácsa.

A nőegyleti elnökök vezetésével a kijáratnál és a váróteremben a nők állottak sor-falat. Szines festői képet mutatott a csoport.

Tizenkettő után jelezve volt a vonat, melyet Hazay szabadtai fűtőházi főnök, Fekete ellenőr és Hoffmann Miksa főmérnök vezettek és Bernáth szabadtai üzletvezető is kísért, míg az állomási szolgálatot Farkas László állomásfőnök látta el.

12 óra 25 perckor berobogott a gyors-vonat, melynek érkezését a pétervárad-i vár-fokról ágyudörgések jeleztek. A vonat főherceget hozó termeskocsija a diszszázad előtt állt meg. A zenekar a Gotterhaltét játszotta, a diszszázad parancsnoka tisztelgést vezényelt. A kir. herceg elsőnek hagyta el a termeskocsit, követve Hazay báró honvédelmi miniszter, Szapáry gróf kamarástól, Hoffmann vezérőrnagytól és a kíséret többi tag-jaitól. A diszszázad parancsnoka jelentést tett, majd az állomásfőnök is, a kir. herceg ellépett

a diszszázad előtt, fogadta a katonai méltóságok bemutatkozását és hódolatát, majd Matkovits Béla főispán elé lépett, aki a következő beszéddel üdvözölte:

Matkovits Béla főispán beszéde:

Császári és királyi Fenség!

Az ujvidéki repülőünnepségekkel kétszeres öröm virradt e városra, mert e napon mutatja be Ujvidék nem csupán az ország, hanem merem állítani, az aviatika iránt érdeklődő egész művelt világ előtt fejlett kulturális érzékét, másrészt pedig ezen ünnepség módot és alkalmat nyújtott nekünk azon szerencsében részesülni, hogy Fenséged, ki az ünnepségek fővédőséget elfogadni méltóztatott, személyesen is magas megjelenésével tüntette ki városunkat.

Fenséged e kegyes megjelenése végte-len örömmel tölti el e város és vidéke lakosságának keblét, mert Fenségednek már bölcsőjénél a nemzet féltő szeretete virrasztott, az kiséri Fenségedet élete egész pályáján s dicső neve történelmi tradíciók által mélyen bevésve ott ragyog a magyar szívek oltárának szentségtartóján.

E név, melyet Fenséged visel, dicső fogalomná vált e hazában: a királyhűség és hazaszeretet fogalmát jelenti az, mely érzelmeket demonstrálva jelent itt meg Fenséged magas színe előtt Ujvidék város törvényhatósági bizottsága, tanácsa és a repülőnapokat rendező bizottság.

E nép, mely ma mély hódolattal tár vendégszerető kart Fenséged előtt, különböző templomokban, különböző nyelveken dicséri a Mindenhatót, összeolvad azonban a Fenséged személye iránti hódolatteljes ragaszkodásban s örömtől tularadó egységes szívvel kiáltja: Isten hozta Fenségedet!

József kir. herceg válasza.

József kir. herceg a főispán beszédére következőleg válaszolt:

Benső, szívből jövő köszönetet mondok azért a szép fogadtatásért, melyben részesítettek és amelynek kedves híré el fogom vinni uralkodónknak, Öfelségének. Szívembe mint örök emléket fogom vésní azt a szíveséget, amelyben e város és a megye népe részesített. E város lakói különböző templomokban, különböző nyelven dicsérik a Mindenhatót, de megtanultam őket ismerni mint igaz hazafiakat, őszinte szívvel, szeretettel és ragaszkodással üdvözlöm Önöket.

A beszédet követő zajos éljenzés után Matkovits Béla főispán bemutatta a polgári előkelőségeket, kik közül a kir. herceg különösen Chottek gróffal, Bogdanovich patriar-chával, Zichy gróffal, dr. Szlezák Lajos orsz. képviselővel, dr. Demetrovics Vladimir polgármesterrel és dr. Amon Pál apátplébá-nossal váltott néhány szót.

Bevonulás.

Ezek után a kir. herceg Matkovits Béla főispánnal az ünnepidíszit öltött első osztályú várótermen át a részére fenntartott pazar díszítésű ötös fogaton foglalt helyet, míg a második kocsihoz Hazay báró honvédelmi miniszter és dr. Demetrovics Vladimir kir. tanácsos, polgármester ültek, a harmadik kocsi Bogdanovich patr. és Szapáry v. b. t. t., főudvarmester foglaltak el, akiket a kíséret és küldöttség többi tagjai követtek. A menetet Payerle Nándor főkapitány nyitotta meg egy négyfogatu kocsival.

A kir. herceg bevonulása nagy lelkesedés és óriási ovációk között történt és oly díszes volt, hogy ennyi fényt és pompát e város falai között még nem láttunk. A bevonulás egy diadalmenethez hasonlított, a sorfalat képező közönség az egész utvonalon kalap-lengetéssel és lelkes éljenzéssel üdvözölte a főherceget, aki alig tudt a sok üdvözlést viszonzni. Szakadatlan ováció között érkezett a menet a városházához.

Diszbebéd

Matkovits Béla főispán és neje déli egy óraker József kir. herceg tiszteletére a város-háza nagytermében díszbebédet adtak. A város-háza feljartára élő virágokkal, a nagy terem pedig ezenfelül zászlókkal, jelvényekkel és külön a kir. Fenség arcképvétel rendkívül iz-lésesen volt díszítve. A díszítés körül Forster Géza tanácsnok sokat fáradozott.

Az ebédet a budapesti Nemzeti Kaszinó szállodása szolgáltatta, aki erre a célra főszakácsát küldötte le és tizenkét kiszolgáló pin-céert. Az ebéd alatt a főherceg jobbján Matkovits Béla né, balján Hazay Samu br. ült.

A Matkovits Béla főispán és neje által adott díszbebédre a meghívottak névsora a következő:

Ő cs. és kir. Fensége József főherceg, dr. Demetrovics Vladimir királyi tanácsos, polgármester, báró Hazay Samu v. b. t. t., honvédelmi miniszter, Schleyer Lipót altábornagy, hadügyminiszteri osztályfőnök, Wald Gyula százados, Bogdanovich Lucian v. b. t. t., gk. szerb patriarcha, gróf Chottek Rezső főrend és neje, Sévics Mitrofan gk. sz. püspök, gróf Zichy Béla Rezső, a Magyar Aeroszövetség elnöke, Hoffmann Ottó vezér-őrnagy, Flatt Viktor Ujvidék nyug. főispánja, Dungerezsky Lázár nagybirtokos, Szemző István Bács-Bodrog vmegye főispánja, Tertain Vencel vezérőrnagy, a közlekedési csapatok dandár-parancs. Schiller József százados, dr. Amon Pál apátplébános, Csarsch Dezső tsz. elnök, dr. Dungerezsky Gedeon orsz. képvis., Hadzsits Antal udv. tanácsos, Jaschke János ezredes, várparancsnok, Mallinarich Jenő fregattakapitány, a dunai flotta parancsnoka, Phleps Gyula ezredes, a 6. gyalogezred parancsnoka, Spitzer Ede udv. tanácsos, Szalay Lajos kir. tanácsos, Vissy Károly közjegyző, dr. Szlezák Lajos orsz. képviselő, Wolf Károly alezredes, zászlóaljparancsnok, Ujvidék katonai állomás-parancsnoka, Ugron István beigrádi osztátrák-magyar követ és meghatalmazott miniszter, gróf Szapáry József v. b. t. t., főudvarmester, br. Griesinger Gyula beigrádi cs. német követ és neje, Scultety Ferenc megyei alispán, Mihálovics Endre prépost, Német József min. oszt. tanácsos, Jalsovitzky Sándor min. tan., Kálmán Gusztáv államtitkár, Szemző Gyula ny. főispán, dr. Falcione Árpád orsz. képviselő és neje, dr. Massány Ernő, a Magyar Aeroszövetség igazgatója, Danzinger Károly őrnagy, honvéd zászlóaljparancsnok, Grossinger János tvbiz. tag, Petróczy István százados, tábori püóta, Wilhelm Kurt főhadnagy, tábori pilóta, a repülőosztály parancsnoka, Biró Károly udvari tanácsos, polgármester, Hauke Imre polgármester, Purgly Sándor főispán, özv. Fernbach Antalné, dr. Szabovlyevics Dusán vm. főjegyző, Uzelac Emil alezredes, a kat. léghajóosztály parancsnoka, Balassa Henrik tvbiz. tag, Dietzgen Gábor keresk. tan., tvbiz. tag, Szlávay János kir. közjegyző, tvbiz. tag, dr. Kassowitz Armin tvbiz. tag, Dietzgen Imre tvbiz. tag, tüzoltőegyleti főpa-rancsnok, dr. Konyovics György vezető kir. ügyész, Profuma Béla alpolgármester, Payerle Nándor rendőrfőkapitány, Pamlényi Gábor határrendőrségi rendőrtanácsos, Rehák Ferenc kir. itélőtáblai bíró, vez. járásbíró, dr. Várnay Ernő kir. közjegyző, Olivieri Károly őrnagy, a 70. gyezedr zászlóaljparancsnoka, Schön János vartüzérezredes, Behal Innocent őrnagy, a hadapródiskola parancsn., Kamenszky Rezső ezredes, Dombly Sándor esendőrszázados, Heraut Leó százados, a diszszázad parancs., dr. Marczekovich Imre vár. főjegyző, Forster Géza vár. tanácsos, dr. Szabó Lajos városi főügyész, Orbán Ignác műszaki tanácsos, Krisztinkovics Béla, az Aeroszövets. alelnöke, Soós György kanonok, Bernáth Kálmán máv. üzletvezető, Konyovics Dávid orsz. képviselő, dr. Szlávay Kornél kir. közjegyző, Nyékhegyi Ferenc százados, min. parancsnoktiszt, Latino-vics Endre min. titkár, dr. Hável József főorvos, Gömörly Elemér, dr. Galambos Pál vm. tb. főügyész, Hermann Rezső honvédszázados, Grätzl Sándor százados, Gellinek Ottó katonai attasé, gróf Castiglione di Papa olasz katonai attasé, dr. Nickl Oppovár Alfréd nagykövetségi titkár, dr. Dungerezsky Bogdán országgyűlési képviselő, dr. Balaton Gyula főszolgabíró.

Az étrend a következő volt:

M E N U

Lundi le 12 mai 1913.

<i>Sherry old Oloroso</i>	Consommé de Volaille
<i>Chateau Yquem chachet du Chateau</i>	Homards et fogas des Deux Mondes
<i>Chateau Haut-Brion</i>	Setle de veau à la Sevigné
	Legumes à la parisienne
<i>Moet Chandon</i>	
<i>Grand Impérial</i>	Oisons rôtis
	Salade Mignone
	Pêches à la Melba
	Fromage
	Fruits primeurs
<i>Liqueurs</i>	Dessert

Külön említjük meg, hogy a diszebédhez a süteményt Mayer Arnold helybeli sütőmester szállította, aki ezenfelül egy szent koronát ábrázoló diszes nagy kalácsot is készített, mely a kir. Fenség figyelmét is felkeltette és amelyet ez a fenségnek, ennek külön megrendelésére be is küldött.

Kivonulás a repülőtérről.

A diszebéd után a kir. herceg és kísérete a repülőtérré hajtattott ki, amely a várostól 4 kmnyi távolságra van. Mire a főherceg és kísérete a repülőtérré érkezett, már az egész közönség együtt volt. Déli felegy órától kezdve különvonat szállította ki a közönséget tíz pernyi időközökben és oly nagy tömegben, hogy ehhez fogható emberáradatot Ujvidéken még képzelni sem mertünk.

A repülőtér nézőközönségét 50.000 főre tesszük. Jellemző az ünnepegy sikerére, hogy a jegyek mind elfogytak, sőt nagyon kevésnek bizonyultak. Tizenhét ezer harmadosztályú jegy fogyott el.

A főherceg a repülőtéren.

Három óra felé lehetett, midőn a kir. herceg Matkovits Béla főispánnal diszes ötös fogaton a repülőtérré érkezett. A katonazenekar indulóval üdvözölte, de a főherceg nem foglalta el azonnal a számára fenntartott diszhelyet, hanem a már kivontatott aeroplánok előtt állt meg és csak később a második felszállás után foglalta el helyét a diszátör előtt elhelyezett fauteillben. Kíséretében voltak Szapary gróf kamarás, báró Hazay, honvédelmi miniszter, Schleyer altábornagy, Matkovits Béla főispán és neje, özv. Fernbach Antalné, Bogdanovits pátriarka, Sevcics püspök, Tertain vezérőrnagy, Hoffmann vezérőrnagy, gróf Chottek és neje, gróf Zichy Béla Rezső, Kálmán Gusztáv, államtitkár, Jalsovitzky miniszteri tanácsos, Szemző, Purgly főispánok, Dr. Amon, apátplébános, Dr. Szlezak Lajos, Dr. Dugyverszky, Dr. Konyovits képviselők, Dr. Biro és Dr. Demetrovits polgármester, Csarsch Dezső törvénysz. elnök, Jaschke, Kamensky, Phlebs ezredesek, Uzelac alezredes, Petróczy százados, a nöegyzet elnököi: özv. Pinkovich Ferenczné, Plávsits Gáborné, Ernst Márkné, Dussing Jánosné és a kíséret többi tagjai.

A repülőverseny.

Elvitázhatatlanul legizgatottabban várt pontja volt a programmnak maga a repülés. Az ujvidékieknek már többször volt alkalmuk hadseregünk bátor fiatal hőseit csodálhatni, amidőn repülőgépeiken fel a magasba szálltak és szédítő magasságban repültek keresztül városunkon, de az idegenek mohó türelmetlenséggel és szemmelátható izgalommal lesték, hogy mikor indul már meg az első gép és hogy csakugyan igaz-e, hogy olyan biztonsággal lehet a levegőben haladni. Nem mondunk vele újat, mi ujvidékiek sokszor megcsodáltuk azt a bámulatos hidegvért, azt az imponáló bátorságot és azt az exact pontosságot, amellyel derék hadi pilótáink légi utjaikat megtették.

Mi már valóra váltva láttuk hosszú századok álmat Jókai jövő századának regényét, a repülés művészetét, „boldog nemzedék vagyunk, hogy ezt megérhettük“.

Sajnos, lapunk szűk terjedelme nem engedi meg, hogy elragadtatásunknak több kifejezést is adhassunk. Annyit azonban még sem hallgathatunk el, hogy az egész közönség, még mi is, akik már a repülés látásához

hozzászoktunk, valósággal fascinalva voltunk a bemutatott produkcióktól, melyek még ma is úgy lebegnek előttünk, mint egy tündéralom.

A verseny lefolyása.

A versenynek a programja a következő volt: 1. Monoplán repülése 500 méternyire. Bemutatta: *Losonczy Béla* hadnagy. 2. Egy biplán repülése 500 méter magasra. Bemutatta: *Banfield Károly* főhadnagy. 3. Pilótavizsga bemutatása. Bemutatta: *Alexey András* főhadnagy. 4. Biplán repülése 1000 méterre, 500 méterenkint fénypisztolyfóvéssel. Bemutatta: *Banfield Károly* főhadnagy. 5. Repülés a Dunán át Pétervárad, Kamenica községeken át Beocsinba és vissza 1200 m. magasban Bemutatta: *Sohár József* főhadnagy. 6. Monoplán repülése 500 méterre, 100 méterenkint fényzórólóvéssel. Bemutatta: *Wilhelm Kurt* főhadnagy. 7. Virágkorzó a magasban. Résztvettek: *Uzelac Emil* ezredes, *Sohár József* főhadnagy, *Losonczy Béla* hadnagy, *Alexey András* főhadnagy.

A gépek, négy monoplán egyszerre szállottak fel és fenséges látvány volt, amidőn mint óriási madarak egymást kergették a levegőben, ahonnan virágokat szórtak a közönségre, amelyet a közönség mohón elkapkodott.

A verseny ezzel véget ért. *József kir. herceg* és kísérete elvonult, a katonazenekar a Gotterhaltére zendített, a repülőgépek kísérték egyideig az uton, majd visszatértek a repülőtérré, ahonnan miután még *Schleyer* altábornagy *Fehér Imre* hirlapírónak *Wilhelm* főhadnaggal való rövid felszállásra engedélyt adott, a hangárokhba vontattak be *A kir. herceg* Futakra utazott *Chottek gróffékkal*, akiknek kedden délutánig vendége maradt, ahonnan *gróf Chottek* kíséretében Ujvidéken át a II. Rákóczi Ferenc utcán, főtéren Kosuth Lajos és Petőfi utcákon át a pályaudvarra hajtattott és a délutáni gyorsvonattal Budapestre utazott. Utjában elkíserte *Matkovits Béla* főispán is.

A közönség bevonulása a repülőtérről.

A verseny végeztével a közönség sűrű rajokban lepte el az utakat, ki gyalog, ki kocsin, ki különvonaton iparkodott a városba. Bámulatos, hogy ilyen embertolongsában semmi baleset nem történt, ami a rendezőség különös érdeme.

Maga a verseny igazi katonai pontossággal és precizitással folyt le, semmi zavaró incidens a feledhetetlen szép nap harmóniáját meg nem zavarta. Már este hét óra felé járt az idő, mire az egész közönség a városba juthatott.

A dunai flottia és a vartüzérség Duna ünnepéje.

A pazar programmu ünnepek méltó befejezése volt a hétfőn este 8 órakor a dunai flottia és a vartüzérség által rendezett Dunaünnepély és tűzijáték, amelyhez hasonló flottia ünnepélyben közönségünknek, sőt állíthatjuk az idegeneknek sem volt része. Este 8 órakor kezdődött a nagy népvándorlás a Dunához, amelynek ujvidéki partját legalább 18—20.000 ember lepte el. A hidak is leszakadásig telve voltak nézőkkel. A várfok gyönyörűen volt kivilágítva, különösen feltűnt a szent korona és Ófelsége nevének kezdőbetűi, majd rövid várakozás után a katonazenekar indulót játszott és kezdetét vette a flottia kivilágítása. Az egymás mellett sorakozott hadihajók tündéres fényességgel voltak kivilágítva és hatalmas reflektorokkal világotították meg a partot és a méltóságteljesen hőmpölygő Dunát, a várfokról pedig változó színekben ugyancsak reflektorok ontották a fényt, úgy hogy a Duna vize a különböző világitásokban a tündöklő hajókkal, a piros lángban uszó várfokkal ezeregyéj meséibe illő látványt nyújtott. Majd a hajókról és a várfokról felbocsátották a rakettákat, melyek kísérteties sistersége, tarackok durrogása, a katonazene hangjai sajátságos és bizarr hangvegyüléssel igazán mesébe ringatták az embert. Ilyen szép látványosságban alig részesül valaki egyszer életében. Nem is lehetne azt talán másutt így megcsinálni, mert gyönyörű volt látni, hogy szálltak át a raketták egyik

partról a másikra, hogy fenn a magasban szétpattanva a csillagokkal vetekedő fényvel árásszák el az égboltot. A tűzijáték, a különböző reflektorfények, a fényesen kivilágított hajók nyújtotta látvány feledhetetlen lesz mindenki előtt. Ezt a fenséges ünnepegyt a tüzérség tisztikara és a monitorok parancsnokai rendezték, akik közül különösen kivette részét a rendezés munkájából *Vock-Collins János* hajóparancsnok, sorhajóhadnagy.

Este 9 óra után volt vége a Dunaünnepélynek, amely után a két nap alatt nyújtott sok látványosságtól kimerült közönség a feledhetetlen napok emlékével tért pihenőre.

Visszapillantás.

Mielőtt tudósításunkat lezárnók, nem mulaszthatjuk el megemlíteni, hogy a páratlan anyagi és erkölcsi sikerrel járó ünnepegy létesítése körül hervadhatlan érdemeket szereztek *Matkovits Béla* főispán, *dr. Demetrovits Vladimír* kir. tan., polgármester és *Petróczy István* százados, támogatva Ujvidék társadalmának lelkes gárdája, mindkét helyőrség s a flottia derék tisztikara és a Magyar Aero-szövetség ügybuzgó elnöke és titkára által. Külön ki kell emelni a nagyméretű ünnepegyhez képest is példás rendet és ujból hangsúlyozni, hogy ilyen emberáradatban még csak egyetlenegy baleset sem történt, ami egyaránt dicséri a rendezőséget, elsősorban *Payerle Nándor* főkapitányt, mint magát a közönséget. Mindazoknak felsorolása, akik a rendezés óriási munkájában oly nagy lelkesedést és agitálást fejtettek ki, amely biztos záloga volt a sikernek, ezuttal lehetetlen.

De mégsem zárhatjuk sorainkat anélkül, hogy ujból külön ki ne emeljük a katonaságot, illetve a helyőrségek közreműködésének óriási jelentőségét, mert enélkül ezt az ünnepegyt ily fényessé és mindenkire nézve feledhetlenné tenni nem is lehetett volna.

Hirlapírói alaposság.

Irta: MAYER JÓZSEF.

Az ujvidéki aviatikai napokhoz oly nagy számban jöttek el a fővárosi és vidéki hirlapírók, hogy nem tölzünk, ha az ittjárt újságírókat száztövenre tesszük. És legalább ugyanannyira az álhirlapírókat, akik a leghetlenebb cimeken minden rendet felforgatva — példának okáért ültek be a repülőtéren... a József kir. herceg részére fenntartott piros bársonyszékbe. De ehelyütt nem az álhirlapírókkal kívánok foglalkozni, ezek Ujvidéken (szegények!) nem szarolhattak ugysem és kénytelenek voltak szerények lenni, de egy kis revue-t akarok tenni a fővárosi sajtó ittjárt képviselői némelyikének alaposságáról.

Mert, akárhogy is iparkodik némelyik kollégánk, személyes kicsinyességből az egész ünnepegyt helyi ünnepegygé degradálni akarani, ép az ő jelenlétük is, — hisz a fővárosi sajtó kivétel nélkül képviselve volt, — bizonyítja, hogy a mi ünnepegyeink kinőttek a helyi keretből és országos jellegűvé lettek. És mert országos jellegét elvitatni alig lehet, — ép ezért vonultatunk fel egy kis revue-t, hogy milyen alapossággal felelt meg egyik-másik kollégánk — hivatásának.

A „VILÁG“ „Szárason, vizen, levegőben“ címmel tárcát közöl. Különösebb kommentár nélkül a következő sorokat tallózzuk ki belőle:

„A kanyargó és poros utakon gyorsan levert sudár oszlopok állanak glédában; a nyesett fényoszlopokat lobogós draperiák ölelik körül“.

(Szeretotromlító kartárunk a villanyos vasoszlopokat gyorsan levert és nyesett fényoszlopoknak, az aszfaltot poros utaknak nezte)

„A nagy téren az öreg templom és az új városbáza“...

„Vannak itt katonák, civilek; magyar, szerb, bojár“...

„A palánkos nyolcasban szintén a Danubius jött be“...

(Egy induló volt: az is a Szegedi Csolnákzó Egylet row-owor.)

„A népnépevényen... jámbor iparosok és derék földművesek léptek fel a brettlin és járultak az ünnep sikeréhez”...

(Felléptek a többek közt: Schöffner máv mérnök dr. Plukovich tanár, Gábor Endre, a Délvidéki Közgazdasági Bank cégvezetője, Katona Béla lapszerkesztő, Gyenlze adóoszt, Götzl ügyvédjelölt, Hexner magánhivatalnok, Vukadinovits bankhivatalnok, Schuchtár gyógyszerész, dr. Elshöfger ügyvéd és még egy sereg társadalmi állású szereplő.)

„A léghajós osztály legkitünőbb pilótái szállottak fel”...

(A repülőpark pilótái szállottak fel.)

„Egy óraker a főherceg már a megyeháza” volt”...

(Bácsmegeye székhelye: Zombor. Ott van megyeháza.)

A „MAGYARORSZÁG.” „Az elszállásolás nehéz és fáradságos munkáját Szántó Atadár dr. végezte nagy buzgalommal”...

(A szállásadást kizárólag Marezekovich Imre dr. főjegyzőnk intézte.)

„Igazi helyi ünnepéllé zsugorodott tehát az ujvidéki ünnep”...

(Minimálisan 30.000—40.000 ember nézte végig a repülést. Helyi ünnep-e ez?)

A budapesti sajtót is meghívták az ünnepélyre, ami jó reklámot hozott az ünnepélyre s a nagyszámú megjelent tudósítók a rendezőség által kibocsájtott igazoló-jegyek ellenére durva inzultusokkal visszavetették vissza az eredményt mutató kikitőből.

(Mi az: „eredményt mutató kikitő”? Kollégánk tán a versenybírák részére tutajokhoz kötött nagyobb ladikot érti „kikitő” alatt. A sajtó képviselői a kizárólag a versenybírák részére szánt ladikok voltak, noha a rendező főhadnagy figyelmeztette őket, hogy a ladik tulzsufolt és már többen nem férnek el. És mégis bement vagy 20 hírlapíró és maga a „durván kitessekkelt” „Magyarország” tudósítója is. Ha a célbíró egy lélekvesztőből nézte volna a versenyt, oda is kívánczok volt a kollégánk?)

„A verseny programja”:... „Két monoplán repülése a 20 kilométer távolságba fekvő Semmeringbe és vissza”...

(Tán Temerinbe és nem a 600—700 kilométerre levő Semmeringre?)

A „BUDAPEST.” Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy a teljesen katonai jellegű repülónapnak bizony kevés köze volt a magyar aviatikához”...

(Katonai aviatikáról volt mindig szó, mert sajnos magyar aviatikánk még nincs. Egy magyar aviatikusunk volt itt, Dobos István, az is vasúton jött. Az ünnepségek egész tiszta jövedelme, a budapesti magyar aviatikai központ létesítésére lesz fordítva, tehát mégis valami köze csak van a magyar aviatikához, mert Budapest tán csak mégis Magyarország fővárosa.)

„A palánkos kettős párevezős kormányos nélkül indult versenyben a szegedi csolnakkázó egyesület és az ujvidéki Danubius győzött”...

(Egy versenyszámban hányan győzhetnek?)

Az „ALKOTMÁNY.”... „de nem vették észre (a rendezőség), hogy ebben a bizzar khaoszbán szinte elvész és minden csodálattossága mellett is megszűnik az, ami a lelke az egésznek: a monarchia katonai pilotáinak bravuros és páratlan repülési produkciója”...

(Az ünnepségek klonja: a repülés volt. Hogy veszett volna el az? Hisz a kir. herceg is kizárólag a repüléshez jött és annak befejezte után elutazott.)

„Nagyon sokáig és nagyon keservesen kellett várnunk erre a napra”...

(Kellett? Keservesen? Szegény!)

„PESTI TÜKÖR.” „Itt van a király képviselőjében József főherceg”...

(Ezt nem is tudtuk.)

És így tovább.

A „kiküldött” munkatársainktól több alapszámú és némelyiktől több jóakaratot kértünk volna.

Amikor a legtöbb lap becslése szerint 50.000 ember volt itt: a mi kis vidéki városunkban, ugy a sajtó tisztelt munkásaitól is több belátást várhatunk volna el. Mert egy katonatiszt félreértett intézkedés folytán nem akarta mindjárt a 20—30 személyt befogadni képes pontonra az összes hírlapírókat bebo-csájtani, még nem lehet azért az egész ünnep-séget és rendezést leszólni.

Az ólombetű nagy hatalom. Az igaz!

De azzal visszaelni, — személyes csitri, vélt sérelmek miatt, — nem szabad.

Az ujvidéki kirakatverseny eredménye.

Az ujvidéki kirakatverseny jury-je kedden e hó 13-án tartotta meg ülését, amelyen a kirakatversenyben résztvevő és győztes cégek névsorát állapította meg.

Az eredmény a következő:

A) Ruházati csoport. a) arany érem:

- 1 Kron Károly Fia divatháza
- 2 Róth Manó Fia konfekció
- 3 Miroszavlyevics Testvérek fiókja

b) ezüst érem:

- 1 Radovanovics Péter kézműár
- 2 „Turul” cipőraktár
- 3 Kertész Mór férfi-divat
- 4 Schreiber Ármin férfiruha üzlet
- 5 Hexner Francziska kézimunka üzlet

c) bronzplakett:

- 1 Kohlmayer Ilona női-divat
- 2 Popovics Lyubomir női-divat
- 3 Kapamadzsija I. István férfiruha
- 4 Löwy Mátyás divatruhaháza
- 5 Jelenik Vilmos férfiruha üzlet
- 6 Krausz Dávid férfiszabó
- 7 Jovicsin M. női-divat
- 8 Farkas Mór férfiszabó
- 9 Moskovits cipőruhaház r.-t.
- 10 Zwibach Mihály Fia férfiruha üzlet
- 11 Fischer J. fűzős
- 12 Fischer Vladimir Pál férfi-divat
- 13 Kovács S. férfi-divat
- 14 Markovics Sz. Dusan kézműárkeres.
- 15 Wassermann Mór rövidáru üzlet

d) dícsérő oklevél:

- 1 Löwy Adolf cipőkereskedés
- 2 Malcsics Endre férfiszabó
- 3 Müller Rezső férfiruha üzlet
- 4 Róth Ferencz férfiruha üzlet
- 5 Milovanovics Szvetozár férfiszabó
- 6 Czeiner Lipót cipész
- 7 Klein Gyula rőfőskereskedés

B) Élelmiszer- és vegyészeti csoport.

a) arany érem:

- 1 Wagner Testvérek fűszer- és csomaga

b) ezüst érem:

- 1 Stojanovics J. cukorka üzlet
- 2 Mayer Arnold pékmester

c) bronzplakett:

- 1 Mikin és Stojkovics fűszerkereskedés
- 2 Meinel Gyula kávébehozatali r.-t.
- 3 Dietzgen Imre Fia fűszernagyker.

d) dícsérő oklevél:

- 1 Horváth István fűszerüzlet
- 2 Kertész Arnold
- 3 Kolarcszki V. déligyümölcs
- 4 Adler Géza sütőmester
- 5 Union festéküzlet Flesch Lipót
- 6 Stojkovics J. drogua üzlet

C) Dissmű-, játékaru-, papírnemű- és műipari csoport. a) arany érem:

- 1 Menráth L. Fia butorház
- 2 Regényi Kálmán ékszerüzlet

b) ezüst érem:

- 1 Grósz és Krausz butorruhaház
- 2 Regényi István ékszerész
- 3 Urbán Ignác papírruhaház
- 4 Seidling Pál utóda órás

c) bronzplakett:

- 1 Almoslino Fülöp üveg és porcellán
- 2 Hohlfeld J. könyvkereskedés
- 3 Vranits és Tausch templomfelszerelés

4 Fischer Sándor játékkereskedés

5 Krausz Samu ékszerész

6 Klein és Freygang ékszerész

d) dícsérő oklevél:

- 1 Goldberg Illés órás és ékszerész
- 2 Tausch János
- 3 Ernst János és Fiai tőzsde
- 4 Párisi áruház
- 5 Ábrahám János könyvkereskedés
- 6 Peppa és Heisler redőnygyáros
- 7 Vogel Henrik üveg és porcellán
- 8 Kohn Fülöp és tsa rövidárunagyker.
- 9 Grosz és Lázits

D) Vas- és műszaki csoport és egyéb-fajta ületek. a) arany érem:

- 1 Burmann Sándor puskaműves

b) ezüst érem:

- 1 Aich Nándor háztartási cikkek
- 2 Bahl István virágárkereskedés

c) bronzplakett:

- 1 Loker Vilmos villanyos felszerelések
- 2 Lichtschein M. és Fia gépkereskedő
- 3 Dietzgen Imre Fiai vasnagykereskedő
- 4 Kless I. és Fia háztartási cikkek
- 5 Molyác György vaskereskedés

d) dícsérő oklevél:

- 1 Truppel Béla hangszerkereskedés
- 2 Gorthán és Donáti késes
- 3 Forgács Benő varrógépkereskedő.

A jury továbbá elhatározta, hogy a kirakatversenyalapból 200 K-t egy állandó alaptványra visszatart és ezt az összeget az Ujvidéki Lloydegyesületnek azzal a rendeltetéssel adja át, hogy annak kamataiból a szükséghez képest jó kirakat-rendezőket jutalmazzon. Az ezenkívül fennmaradt felesleget pedig kb. 500.- K értékben arra fordítja, hogy a mostani kirakatversenyben különösen kitűnt kirakat-rendezőket pénzbeli jutalomban részesítse. Az érme, oklevelek és pénztal-mak kiosztása május hó 25-én d. e. 11 órára van megállapítva és ezen ünnepé-lyes aktus a városháza termében a polgármester ur mint védnök elnöklésével fog lefolyni, amelyre a kereskedelmi egye-sületek, az ipartestület, a kamara, ható-ságaink és a kereskedelemmel rokonszen-vező polgárság ezuton is meghivatik.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Ujvidék sz. kir. város közigazgatási bizott-sága dr. Demetrovits Vladimir kir. tanácsos pol-gármester elnöklete alatt f. hó 14-én tartotta havi rendes ülését, melyen jelen voltak: Fodor Mihály pénzügyigazgató, Stankovics Szilárd állam-építészeti hivatalfőnök, Faragó I. tanfelügyelő, Karácsonyi István kir. ügyész, Illéssy gazd. felü-gyelő, dr. Marczevovich főjegyző, dr. Tapavicza árvaszéki elnök, dr. Szabó Lajos főügyész, dr. Wagner Károly tb. főorvos, dr. Lakics János, dr. Szántó aljegyzők, Grossinger János, dr. Gál Ödön és dr. Mayer Oszkár törvényhatósági bi-zottsági tagok.

Az ülésen az előadók tették meg jelenté-seiket, melyek közül a tanfelügyelőben meg van említve dr. Török József kinevezése a tanfelü-gyelőségéhez. A pénzügyigazgatói jelentés szerint az illetékbérvétel csökkent.

A jelentések közül nagyobb érdeklődésre tarthat igényt a tisztí főorvos következő jelen-tése:

A város közegezéségi állapota április havá-ban elég kedvező volt. A múlt havi 11 vörheny után április 22-ig csak 2 eset lépett fel, e nap-tól 28-áig hirtelen 10-re szökött fel a vörheny-betegek száma 2 halálessel. A vörheny fellé-pésének valószínű oka, hogy a hir szerint erősen fertőzött közeli községek Ujvidékkel igen élénk

összeköttetésben állnak, különösen sok gysrnek látogatja iskoláinkat anélkül hogy Ujvidék a községek fertőzöttségéről tudna. Ennek elkerülésére javasolja a főorvosi hivatal, hogy a szomszéd törvényhatóságok kéressenek meg, járványkimutatásait beküldeni és a fertőzött házakban lakó tanulókat az iskolába jöveteltől visszatarítani. Egyéb fertőző bajok csak elváltva jelentkeztek. Az I. és II. III. negyed iskolában megéjtett 2-ik felévi szennyvizsgálathál 3920 tanuló között 40 trachomás találtattott, akiket rendszeresen gyógykezelnek a kerületi orvosok. A halálozások száma áprilisban 57 volt, ezek közül 21 rk., 24 gkel., 5 ref., 4 evang. és 3 izraelita. Különösen sok áldozatot követelt e hóban a tüdővész, a városban 18, a kórházban 3 halt el e betegség folytán. A közkórházban e hó végén ápolás alatt maradt 163 férfi és 134 nő. Végül megemlítendő, hogy a belügyministerium újból elrendelte a Szerbiából érkező vonatok egészségi ellenőrzését és e vizsgálattal Schönberger József és Steiger Dezső doktorokat bizta meg

József főherceg futtaki vadászata.

József főherceg Őfensége f. hó 12-én a repülőtérrel való eltávazása után Chottek grófnak az ujvidéki határral szomszédos dunamenti erdejébe ment, s egy vadászházban történt átöltözködése után a besététedesig vadászva, 6 igen szép őzbakot lőtt.

Vadászat után a grófi kastélyban rövid vacsora után nemsokára pihenőre tért s reggel 3 órakor már talpon volt, hogy ¼ órák ismét vadászatra induljon. Ezalkalommal a Futtaktól nyugat felé húzódó erdőkben folyt a cserkészés s a Fenség 14 darab ritka szép őzbakot lőtt.

A vadászat fényes sikere láthatólag még fokozta a magas vendég jókedvét s midőn délig tartó pihenés után a futtaki kastély udvarán sorbaállítva meglátta a terütekre került őzeket, a legnagyobb készséggel állt zsákmanya mellé, hogy Vajda ujvidéki fényképez megörökítse. A felvétel kitünően sikerült s a közönség már az utakon gyönyörködhetik a kirakathba helyezett példányokban.

Megemlítésre érdemes, hogy a most lőtt példányokkal együtt Őfensége 1930 őzbakot lőtt s itt Futtakon csak egyet sebzett, a többi pedig szinte kivétel nélkül kamara lövéssel (plattlövessel) terítette le

A fényképezés után kedélyes reggeli volt a kastélyban, melyet követőleg szives bucsuvétel után a Fenség a házigazda kíséretében kocsiara ült s behajtatott az ujvidéki állomásra, ahol, tekintettel arra, hogy az utazás már inkognitóban történt, csak a főispán és a és a polgármester jelentek meg bucsuzásra. A fenségen semmi fáradság nyoma sem látszott s mindvégig a legderűsebb hangulatban volt.

HIREK.

Lapunk mai kettős száma után a legközelebbi szám nyomdatechnikai okokból szerdán fog megjelenni.

Diszbed. Gróf Chottek Rezső és neje szerdán déli 1 órák diszbedét adtak. Erre a megyéből és városunkból a katonai és polgári előkelőségek voltak hivatalosak. A meghívottak között volt Matkovits Béla és neje, özv. Fernbach Antalné, dr. Demetrovits Vladimir kir. tanácsos, polgármester, Sevits Mitrofan gkel. szerb püspök, dr. Szlezák Lajos orszgy. képviselő, dr. Dunyverszky Gedeon orsz. képviselő, Payerle Nándor rendőrfőkapitány, dr. Ámon Pál apátplébános.

Repülónapi emlékek. A repülónapok emlékére csinós kivitelű érmek és levelezőlapok készültek. Ezeket a hölgybizottság árulta és eladásukból szintén szép összeg jutott a célra.

Bevétel a repülőversenyeken. A részletes elszámolás a repülőverseny alkalmával befolyt bevételekről még nem ejtetett meg. Hozzávetőlegesen azonban már eddigel is megállapítható, hogy a bevétel 40—50000 K között ingadozik és hogy tisztán 20—30000 K fog maradni.

Beszéző számok. A repülőverseny alkalmával a villanyos vasut kocsivezetői naponkint átlag 120 kor. bevételt szolgáltattak be. 15 kocsinál ez 1800 kor.; az első napra ennek mintegy csak a felét téve 1000 kor. összesen 2800 kor., ez 20 filléres jegyenként számítva 14000 személy tartalmazta, de a kocsikon oly rengeteg volt a tulzsfoltóság, hogy a közönség jó része jegyet sem kaphatott; a legkevesebb tehát 20—25000 főre tehető a villanyos forgalma. A külön vasutra a repülőversenypályáig körülbelül 15000 jegyet adott el a Máv. de legalább megegyezzen a nyi ember utazott jegy nélkül. Tulzas nélkül állítható, hogy a különvasut legalább 25000 személyt illetve oda-vissza 50000 szállított. Harmadosztályu versenyjegyet csak a verseny napján 11500 drbot adtak el A Dunagőzhajózási társaság hajóin 1200 személy érkezett és indult, a M. F. T. R. hajóján 980 személy.

Emléklapok. A nagyszerű pünkösdi aviatikai ünnepségek alkalmából emléklapokat adott ki a rendezőbizottság, amelyben a műsoron kívül emléksorok foglaltak helyet. Ilyeneket közöltek: Csernoch János v. b. t. t. hercegprímás, Krobotin Viktor v. b. t. t. cs. és kir. közös hadügyminister, Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi minister, Beöthy László v. b. t. t. kereskedelemügyi minister, báró Hazay Samu v. b. t. t. honvédelmi minister, Apponyi Albert gróf orsz. képviselő, Ugron István belgrádi cs. és kir. követ, gróf Karátsonyi Jenő v. b. t. t. orsz. képviselő, Kossuth Ferenc orsz. képviselő, Schleyer Lipót altabornagy, Tallian Béla v. b. t. t. orsz. képviselő, Sztéryenyi József v. b. t. t. orsz. képviselő, Tersztyánszky Károly lovassági tábornok, hadtestparancsnok, Wlassics Gyula v. b. t. t. a közigazgatási bíróság elnöke, Bárczy István Budapest székesfőváros polgármestere, Platt Viktor nyug. főispán, közgyvező, Földes Béla dr., udv. tanácsos, orsz. képviselő, egyet. tanár, Hadzsits Antal udv. tanácsos, Joanovich Pál min. tanácsos, Kálmán Gusztáv keresk. államtitkár, Matkovits Béláné, Matkovits Béla Ujvidék szab. kir. város főispánja, Márkus Miksa a „Magyar Hírlap“ főszerkesztője, a „Budapesti Ujságírók Egyesületének“ elnöke, Naray Szabó Sándor vallás- és közoktatásügyi min. államtitkár, Rákosi Jenő főrend, a „Budapesti Hírlap“ főszerkesztője, Báro Splényiné Blaha Lujza a Nemzeti Színház tagja, dr. Stetina József államtitkár, legifj. Szemző István Bácsbodrog vármegye és Zombor város főispánja, Zsolnay Miklós főrendiházi tag, gyártulajdonos, dr. Demetrovits Vladimir kir. tanácsos, polgármester, özv. matheovicsi Piukovich Ferencné az I. Ujvidéki Nőegylet elnöke, Dussing Jánosné az ág. ev. Tabitha Nőegylet elnöke, Szubotits Györgyné az I. Ujvidéki Nőegylet tb. elnöke, Ernst Márkné az izr. nőegylet elnöke, Agai Adolf dr. író, Barát Ármín min. oszt. tanácsos, a sajtóiroda főnöke, Faragó Jenő a „Magyar Hírlap“ szerkesztője, Góthné Kertész Ella a Vigszínház tagja, Beregi Oszkár a Nemzeti Színház tagja, Benedek Sándor vallás- és közoktatásügyi államtitkár, Fényes László ujságíró, dr. Hajdu Miklós a „Nap“ szerkesztőtársa, Plávsits Gáborné a szerb nőegylet másodelnöke, Hereg Ferenc író, orsz. képviselő, M. Medgyaszay Vilma művésznő, Kabos Ede író, Molnár Jenő a „Borsz. Jankó“ szerkesztője, dr. Polit Mihály a „Branik“ szerkesztője, Porzolt Kálmán író, Sebestyén Károly tanár, író, Szamosy Elza és Soyér Ilona, a m. kir. Operaház tagjai, Zerkovits Béla zeneszerző. Az emléklapot bevezeti Hervay Frigyes alkalmi prológja.

Körmenet. Ma pénteken van Nepomuki Szt. János ünnepe. Reggel az első mise után körmenet megy a Nepomuki Szt. János kápolnához, mely után szt. beszéd lesz, amelyet Hauschka József főgimn. hittanár mond. Az ünnep nyolcada alatt minden d. u. 6 órakor vecsernye tartatik a kápolnában.

Közfgyűlés. A „Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egylet“ ujvidéki osztálya ezidei közfgyűlését f. hó 25-én d. e. fél 11 órakor tartja. Erre a tagok ezuton meghívatnak.

Halálozás. Spiller Lőrincz meghalt, a róm. kath. hitközség másodszindikusa, f. hó 14-én reggel életének 63 évében meghalt. Temetése csütörtökön d. u. volt.

Rendelés áthelyezés. Dr. Fenyő Győző járásorvos rendelését Kossuth Lajos-utca 27. sz., Petőfi-utca 11. sz. alá helyezte.

Bucsuvacsora. Ismeretes, hogy Laubner József, az Osztrák-Magyar Bank főnökjának főnökhelyettese a békéscsabai fiók főnökévé neveztetett ki. Tisztelői és barátai f. hó 17-én este 8 órakor a „Fehér ökör“-höz címzett vendéglőben bucsuvacsorát rendeznek. Egy teríték ára 3 K.

Törekvő fiatal iparosok figyelmébe. A szegedi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet egy, a kereskedelemügyi minister ur által adományozandó 600 kor.-ás külföldi utazási ösztöndíjra. Pályázati határidő f. évi május hó 30-ig az ujvidéki ipartestületnél.

Apolló színház. Az Apollóban május hó 14-én és 15-én, szerdán és csütörtökön ismét igen érdekfeszítő és rendkívül szórakoztató műsor volt. Két olyan slagert sikerült ismét megszereznie az Apollónak, mely a b. közönség magas igényét minden tekintetben kielégíti és a közönséget kellemesen szórakoztatja. Címük: „A PÉNZVÁGY“ szenzációs amerikai dráma 3 felvonásban és „A PARÓKA“, egy elsőrendű és kitünően sikerült humoreszk. Egyáltalában az egész héten remek élvezetben lesz része az Apolló k. közönségének. Így május hó 16, 17 és 18-án szenzációs műsor keretében „A HÖMEZŐK VÁNDORA“ című remek 4 felvonásos dráma kerül bemutatásra.

Ragályos betegségek terjesztésében nagy szerepe van a házi poloskának. Ha ezen veszedelmes férgektől alaposan meg akarunk szabadulni, ugya fővárosban már kipróbált és bevált „Löcherer Cimexin“-t használjuk, mert mindenütt használható, nem piszkít, szaga nincsen és nemcsak a poloskát, de ennek petéit is nyomban elpusztítja. Svabot, ruszlit, hangyát kiirtani, szörmeruhákat mely kár ellen megóvni csakis a „Löcherer Cimexinnel“ lehet. Beszerezhető: Herczog István gyógyszerárban Ujvidéken és a készítőnél „Löcherer Gyula gyógyszerésznél Bártfán.“ 9-30

Kolportage engedély. Dr. Demetrovits Vladimir kir. tan., polgármester a „Zasztava kiadóhivatalának engedélyt adott, hogy a „Zasztava“ című naponta megjelenő politikai napilapot Ujvidéken 1913. évi május hó 1-től 1913. évi augusztus hó 1-ig bezárólag utcákon, tereken és házakban árulhassa, kötelezettség az egyes hírlapszámokat naponta, elárúsításuk megkezdése előtt bemutatni.

CSARNOK.

Grillparzer és „Medea“-ja.

(Folytatás.)

Színműiroi pályája igen korán kezdődik. Már 1817-ben, tehát abban az időben, midőn nálunk a színműrodalom igazán gyermekkorát élte, jelent meg első munkája, az „Ahnfrau“ című tragédia, amely a „Schicksalstragödie“-k sorából való Ezt követték a görög mithologia több megrázó jelenetének feldolgozásai. 1819-ben a „Sappho“, majd 1822-ben „Das

Az „Ujvidéki Népbank Részvénytársaság“ rendes betétek valamint heti és perselybetétek után netto 5½% kamatot fizet.

goldene Vliese" (Az aranygyapju) c. trilogia következik, amelynek három része van, a „Der Gastfreund“ (A vendégbarát), „Die Argonauten“ (Az argonauták) és a „Medea“, amelyek közül a legutóbbinak volt különösen zajos sikere. Az 1840-ben színrekerült „Des Meeres und der Liebe Wellen“ (A tenger és szeretet hullámain) szintén görög tárggyal foglalkozik, amennyiben Hero és Leander ismeretes történetét dolgozza fel. Említjük még a harmincas évekből a „König Ottokars Glück und Ende“ (Ottokár király szerencséje és vége) és „Ein treuer Diener seines Herrn“ (Urának hű szolgája) című tragédiákat. A negyvenes évekből egy nevezetesebb drámája maradt fenn: „Der Traum ein Leben“ (Az élet álom), míg az ötvenes évek folyamán a „Libussa“, „Die Jüdin vom Toledo“ (A toledói zsidónő) és „Ein Bruderzvist in Habsburg“ (A habsburgi testvérviszály) látnak napvilágot. Töredékben van csak fenn „Esther“ című drámája. A vigjáték terén is megpótkozott, még pedig nem megvetendő sikerrel. Ebbeli terméke: „Weh dem, der lüge“ (Jaj annak, aki hazudik) 1840-ből való.

Novelláiról és egyéb költői termékeiről ezalkalommal nem szólok, bár ebben a részben is eléggé tekintélyes munkásságot fejtett ki. Inkább áttértek magára a „Medea“ illetve arra a mondára, amely e tragédia alapját képezi.

Az argonauták mondájáról van benne szó, amely már az ókorban is számos író foglalkoztatott. Grillparzer is joggal mondhatja magáról, hogy az ő irodalmi terméke „morzsa a mitológia gazdag asztaláról“.

A hős argonauták neve alatt az ókorban azokat a hajósokat említik, akik még a trójai háború előtt a colchisi Aecéba vonultak, még pedig abból az alkalomból, hogy visszahozták annak a kornak az aranygyapját, amelyen Phrixus, Athamos fia Colchisba menekült, mivel mostohaanyja Ino őt állandóan üldözte. Ennek a vállalatnak vezetője Jason volt. Pelias Aesont megfosztotta a tróntól, még pedig erőszakos módon. Atyja félve Jason életét Chiron gondjaira bízta a gyermeket. Pelias érdeklődően a jóslatnál jövendő sorsa felett, azt a választ kapja, hogy az egysarus még bajokat fog neki okozni. Ettől való féltében allandoan remegett, de félelme annál inkább nagyobb volt, midőn husz éves korában a thessaliai Jolcusban megjelent Jason. Az Anarus medrén akart az ifju áthatolni, de saruját elvesztette. Nagy félelemmel töltötte el ez Pelias, aki hogy Jasontól megmeneküljön, megbizta őt hozza haza az aranygyapjut Colchisból. Egyszersmind megígéri neki, hogy ha vállalata sikerrel jár, ugy a trónt neki adja. Megkezdődik természetesen a készülődés, Jason Argossal, egy igen ügyes ácsmesterrel megépítteti a hajót, amelyet rola neveztek el Argónak és megnyeri a részvételre az akkor élő legkiválóbb hősöket. Nagy hányattatások és szenvedések útján eléri Aecát, Colchisnak ama városát, ahol az aranygyapju található volt. Colchis királya Aetes volt, aki az aranygyapjut csak bizonyos munkák elvégzése árán volt hajlandó Jasonnak átadni. Először is kötelezte őt arra, hogy fogjon ekébe két ércelabu és tízet fuvó bikát, amelyekkel fel kellett volna szántania Ares mezejét, ahol sárkányfogakat kellett volna elvetni, Jason alig tudta volna végrehajtani Aetes követeléseit, azonban segítségére állott Medea, aki beleszeretett és bűbájos italt itatott vele. Jason követet dobott hátra felé abban a pillanatban, amidőn Ares merejébe hirtelen hatalmas óriások emelkedtek ki. De Aetesnek ez sem volt elég, Jason még mindig nem kaphatta meg az aranygyapjut. Tehát ismét Medeahoz fordult, akinek megígérte, hogy feleségül veszi. Medea segítségével elaltatják azt a sárkányt, amely az aranygyapjut őrizte és így birtokába jut Jason az aranygyapjunak. Ezt a jelenetet ábrázolja a müncheni régiségár egyik vázaja.

Az argonauták csapata tehát győzelmesen indulhatott visszafelé. El is pusztultak volna, mert Aetes a hazafelé vonulókat újból üldözni kezdte, annál is inkább, mivel Jason Medeát is magával vitte. Medea leleményessége, bár vér árán, azonban ismét megmentette Jasont. Magával vitték ugyanis a kis

Apsyrtust, akinek testét Medea darabokra szagatva a tengerbe dobta. Aetes ennek a fel-szedésével volt elfoglalva és így az üldözéstől elállott.

Midőn hosszú ut után, amely épen nem nélkülözötte a megrázó eseményeket, Jason és társai hazaértek, esodálattal kellett látniok, hogy Pelias egyáltalában nem gondolt a visz-szatérésre, mert atyját és öccsét távollétük alatt eltette láb alól. Pelias Medea áldozatává válik, amiért is Pelias fia, Acastus, Jason és Medeát országából kiüzi. akik azután Corin-thusha iparkodnak, ahol Creon király házában szives fogadtatásra találunk.

Itt kezdődik Medea szomorú sorsa. Jason hűtlen lesz hozzá és Creon leányát Glaucét akarja nőül venni. Medea szörnyű módon áll bosszút. Glancénak mérges inget ad, amelytől teste megég, míg Jason előtt két fiát, Mermest és Pherest megöli. A monda szerint ő maga sárkányfogaton Athenbe repül, ahol Aegeus neje lesz. Dr. Piukovich Sándor.

IDEÁLIS SZÉP LESZ

minden hölgy, ki a világhírű FÖLDES-téle

MARGIT- CRÉMET SZAPPANT

használja. A világ minden tájáról érkező nyilatkozatok bizonyítják ezt, amelyek a legösszintébb hálától visszhangzanak és a rajongás hangján szólnak a Margit-crémé páratlan és csodás hatásáról. A Margit-crémé semminemű káros anyagot nem tartalmaz (sem ólmot, sem higanyt), összeállítás a modern kosmetika leg-tökéletesebb vívmánya. Az arc nemcsak selyempuha, hanem hófehér s tiszta lesz, akik a Margit-crémét használják, arcuk szépségét teljes életükben megőrzik. —

Margit-crémé 1 és 2 kor. tégelyekben az egész világon kapható. Margit-szappan 70 fill. Margit-pouder 1.20 kor. (fehér, rózsá vagy sárga színben). 6 kor. rendeléseket bérmentve küld.

Földes Kelemen gyógyszer. Aradon.

Raktár az összes bel- és külföldi - gyógyszer különlegességekben. —

Főraktár Ujvidéken: Grossinger Károly, Lukács Zsigmond, Nenadović VI. Vuits János, Klein Oszkár gyógyszerésznél.

Kevédobra: Wágner Agoston.

1-5

II.

537. sz. 1913. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 146. sz. végzése következtében dr. Gál Ödön ügyvéd által képviselt Topalov Plato javára 711 kor. 25 f s jár. erejéig, 1913. évi március hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 2280 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m. két csikó, csöves kukorica, jargény, kocsik nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 146/3. sz. végzése folytán 215 kor. 75 f tőkekövetelés hátralék erejéig Begecsen Veszelinov Pál lakásán leendő megtartására 1913-ik évi május hó 23-ik napjának déltáni 3 órájára határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1913. évi május hó 5.

Horváth, kir. bir. végrehajtó.

764/1913. sz. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1913. évi 640. sz. végzése következtében dr. Grigori-jevics Milivoj ügyvéd által képv. Néptakarék-pénztár Ósovén javára 1500 K s jár. erejéig 1913. január hó 21-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján le foglalt és 640 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. 1 goré csöves kukorica és egy kocsik nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 130/2. sz. végzése folytán 1500 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi november hó 28. napjától járó % kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 159 K 15 f-ben biróilag már megállapított költségek erejéig Urszentivánon, Paroski Gliša lakásán leendő megtartására 1913. május 18. napjának d. u. 2 órájra határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1913. évi május hó 11.

Horváth, kir. bir. végrehajtó.

52525252 52525252

Ipar és kereskedelmi takarékpénztár

:: részvénytársaság Ujvidék. ::

ALAPTŐKE 700.000 K.

TARTALÉKTŐKE 130.000 K.

Leszámitol váltókat, törlesztéses és kamatozó jelzálogkölesönöket nyujt ház és földbirtokra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Sorsjegyek vétele és eladása részlet-fizetésre is.

Betéteket 5 1/2%-os netto kamatozás mellett fogadunk el s felmondás nélkül folyósítunk minden betét összegét. 33-52

25252525 25252525

Pénztárosnő . . .

aki a magyar, német és szerb nyelvben jártas, kereskedelmi képzettséggel bír, hasonló minőségben már huzamosabb ideig alkalmazva volt és övadékképes

JUNIUS HÓ 1-ÉRE belépésre kerestetik.

Pályázatok fénykép csatolása mellett e hó végéig vehetők figyelembe.

1-3

Krón Károly Fla, Ujvidéken.

Ingyen ráfizetés nélkül becsereél öreg használt gramofonlemezeket ujakra Wagner „Hangszerkirály“ Budapest, József-körút 15. — Arjegyzék ingyen. Cimre ügyeljen.

8-100